

A Magyar Köztársaság Nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Ábrahám László ügyvéd (6720 Szeged, Arany J. u. 9.) által képviselt **I.rendű felperes neve** I. r., **II.rendű felperes neve** II. r. és **III.rendű felperes neve** III. r. (felperesek címe) felpereseknek - a dr. Sándor Attila ügyvéd (7100 Szekszárd, Garay tér 1. I/5.) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetés iránt indított perében a Tolna Megyei Bíróság 2008. április 16. napján kelt 16.P.20.400/2007/15. számú ítélete ellen az alperes által 16. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II. r. felperesnek személyenként 75.000-75.000 (hetvenötezer-hetvenötezer) forint, a III. r. felperesnek pedig 9.000 (kilencezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az I. r. felperes feleségét, a II. r. felperes édesanyját, a III. r. felperes leányát, S. J.-nét 2005. május 29-én vette fel az alperes kórház sebészeti osztálya epehólyag és epeút-kövesség műtéti megoldása céljából, amely műtétet másnap el is végeztek. A műtétet követő harmadik napon hasnyálmirigy-gyulladást észleltek és antibiotikumos kezelést indítottak. Ennek hatására a beteg állapota javul, ezért június 17-én ezt a kezelést felfüggesztették. Az ekkor elvégzett CT vizsgálat eredménye hasnyálmirigy elhalást valószínűsített. A beteg állapota a következő napokban romlott, ezért június 21-én ismét megoperálták, majd antibiotikumot adtak, amely átmeneti javulást hozott. Újabb állapotrosszabbodás és láz alakult ki július 9-én, a másnap tartott konzílium pedig szepszist vélelmezett. A beteget július

12-én visszahelyezték az alperes kórház szubintenzív részlegére, majd a család kérésére a P. T. S. K.-ra szállították, ahol 2005. július 15-én meghalt. A halál oka a műtét szövődményeként kialakult hasnyálmirigy-gyulladás, és az ennek következtében kialakult hasúri tályogképződés és sepszis volt.

Az alperesi kórházban a hasnyálmirigy elhalás miatt indokoltta vált ismételt műtéti beavatkozást egy-két napos késedelemmel hajtották végre, és hasonló késedelem mutatkozott a második műtét után a szeptikus állapot kórismézésében s az oki terápia megkezdésében is.

A felpereseket hozzátartozójuk halála miatt súlyos nem vagyoni hátrány érte, az I. r. felperes hosszú, kiegyensúlyozott házasság után társ nélkül maradt, a II. r. felperes fiatal felnőtt korában édesanyját veszítette el, a III. r. alperes pedig leánygyermekét, aki idős korában közvetlen támasza volt. A III. rendű felperes egy háztartásban élt leányával és családjával, majd leánya halálát követő combcsont-törése folytán kialakult állandó gondozásra szoruló állapota miatt szociális otthonba került. A III. rendű felperes havi nyugdíja jelenleg 47.716 Ft, a szociális otthoni ellátás havi költsége jelenleg 73.800 Ft.

Az I. és II. r. felperesek keresetükben nem vagyoni kártérítés címén személyenként 5.000.000 forint és járulécai megfizetésére kérték az alperes kötelezését, a III. r. alperes kártérítési igénye havi 30.000 forint járadék megfizetésére irányult az alperessel szemben.

A Pécsi Ítéltábla a Pf.III.20.033/2007/3. számú jogerős közbenső ítéletével - amelyet felülvizsgálati eljárásban a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Pfv.III.21.790/2007/3. számú közbenső ítéletével hatályában fenntartott - az I. és II. r. felperes keresetével érvényesített jog fennállását megállapította, egyebekben - a III. r. alperes által előterjesztett kereseti kérelem pontosítása és elbírálása, továbbá az I. és II. r. felperesek keresetének összegszerűsége tekintetében az elsőfokú bíróságot újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára utasította.

A III. r. felperes pontosított keresetében nem vagyoni kártérítés címén kérte az alperest havi 30.000 forint járadék megfizetésére kötelezni.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I. és II. r. felpereseknek személyenként 4.000.000-4.000.000 forint nem vagyoni kártérítést, míg a III. r. felperesnek 2005. július 15-től -2008. március 31-ig 975.000 forint lejárt járadékot, és annak 2006. december 15-től a kifizetésig járó törvényes kamatát, továbbá 2008. április 1-től minden hónap 15. napjáig előre esedékesen havi 30.000 forint járadékot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, és kötelezte a nagyobb részben pervesztes alperest elsőfokú perköltség és állam által előlegezett költség viselésére.

A jogalap körében született jogerős közbenső ítéletre és arra figyelemmel, hogy a III. r. felperes pontosított keresetét ugyancsak nem vagyoni kártérítés címén

terjesztette elő, a III. r. felperes tekintetében is bizonyítottanak találta az elsőfokú bíróság a kártérítési igény jogalapját. Utalva a kialakult bírói gyakorlatra, amely szerint nem vagyoni kártérítés címén is meg lehet állapítani kártérítési járadékot, a III. r. felperes életkorára és személyi körülményeire tekintettel, az általa igényelt nem vagyoni kártérítés összegét indokoltnak tartva, helyt adott a III. r. alperes kereseti kérelmének. Az I. és II. r. felpereseket ért hátrány kompenzálására 4.000.000-4.000.000 forint egyösszegű, kamatok nélküli kártérítést tartott indokoltnak.

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása, az I.-II. r. felperesek tekintetében a nem vagyoni kártérítés összegének személyenkénti 1.000.000 forintra történő leszállítása, míg a III. r. felperes tekintetében a kereset elutasítása iránt az alperes terjesztett elő fellebbezést.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eltúlzottan határozta meg az I. és II. r. felpereseknek járó nem vagyoni kártérítés összegét, az nem áll arányban a felpereseket ért és a közvetlen hozzátartozó elvesztésével együtt járó hátránnyal. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított mértékű kártérítés a felpereseknél megállapítható elhúzódó gyászreakció, pszichés megbetegedés vagy gyógykezelés szükségessége, mint többlet tényállás megléte esetén lenne elfogadható, ilyen hátrányok meglétét azonban az I. és II. r. felperesek nem bizonyították.

A III. r. felperes járadék igényével kapcsolatban arra hivatkozott, hogy annak megalapozottsága az elsőfokú eljárásban nem nyert bizonyítást. Utalt arra is, hogy az elsőfokú bíróság nem vagyoni kártérítési igényként értékelte a III. r. felperes követelését, amellyel túlterjeszkedett a kereseti kérelmen, és ennek folytán jutott helytelen következtetésre.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérték.

A fellebbezés a l a p t a l a n.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével helyesen állapította meg, azt a másodfokú bíróság is elfogadta ítékezése alapjául.

Az I. és II. r. felperesek közeli hozzátartozójuk elvesztésével összefüggő nem vagyoni káruk megtérítését igényelték, amelynek tekintetében az elsőfokú ítélet indokolása helyesen utalt a jogellenesség alapjaként a törvény által védett személyhez fűződő jogok megsértésére. A személyiségi jogsértés miatt nem jár szükségképpen nem vagyoni kártérítés, ahhoz a jogsértés által kiváltott olyan hátrányos hatás bekövetkezése is szükséges, amely pénzbeli szolgáltatás nyújtásával ellensúlyozható. Amennyiben a személyhez fűződő jogsértés bekövetkezett, a bíróságnak nem egy - kizárólag a jelentős hátrány okozásán

alapuló - objektív mérce, hanem a hozzátartozóknál jelentkező összes, tényleges hátrány mérlegelése alapján kell meghatározni, hogy a személyiség életminőségének sérelme bekövetkezett-e, és ha igen, az milyen mértékű vagyoni kárpótlással kompenzálható.

Az adott esetben a személyhez fűződő jog sérelmével összefüggő, kiegyenlítésre szoruló hátrány fennáll, függetlenül attól, hogy nem bizonyított orvosi kezelést igénylő pszichés elváltozás. Köztudomású tényként fogadható el, hogy hosszantartó kiegyensúlyozott házasság után a házastárs, illetőleg fiatal felnőtt tekintetében az édesanya elvesztése olyan negatív irányú életminőség változást jelent a károsult számára, amely más nemű előnnyel kompenzálандó.

A felpereseket hozzátartozójuk elvesztésével nem vagyoni károsodás érte, amely vagyoni mércével mérhetetlen, így a polgári jogi védelem módja - a kártérítés - a sérelemhez képest valójában inadekvát. A nem vagyoni károknak pénzbeli egyenértékűk nincs, így azok szoros értelemben vett megtérítéséről nem is lehet szó. A pénzbeli kártérítésnek a nem vagyoni károknál az a funkciója, hogy az elszenvedett sérelem hozzávetőleges kiegyensúlyozásáról olyan vagyoni szolgáltatás nyújtásával gondoskodjék, amely az elszenvedett sérelemmel körülbelül egyenértékű más nemű előnyt nyújt. A bíróságnak a nem vagyoni kártérítés összegének meghatározásánál arra kell törekednie, hogy a károkozás idején fennállott értékviszonyoknak megfelelő, olyan mértékű pénzbeli ellentételezést állapítson meg, amely alkalmas a károsultak által elszenvedett károsodás megközelítő kompenzálására.

Ehhez képest az elsőfokú bíróság által megállapított egyösszegű, kamat nélküli kártérítés - figyelembe véve, hogy az nem a károkozás, hanem az ítélet meghozatalakor fennálló ár és értékviszonyoknak megfelelő mértékű - az I. és II. r. felperesek esetében is kielégíti e követelményt, az őket ért károsodás mértékével hozzávetőleg arányban áll, az általuk elszenvedett nem vagyoni károsodás megközelítő kiegyenlítésére alkalmas. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által a nem vagyoni kártérítés összegének meghatározásánál értékelt szempontokkal, továbbá ezek okszerű mérlegelésével maradéktalanul egyetértett, ezért az I. és II. rendű felperesek javára megítélt nem vagyoni kártérítés összegének leszállítására indokot nem látott.

Tévedett az alperes fellebbezésében, amikor arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmen túlterjeszkedve minősítette a III. r. felperes kereseti kérelmét nem vagyoni kártérítési igénynek, hiszen a jogerős közbenső ítélet meghozatalát követően folytatódó elsőfokú eljárásban 3. sorszám alatt előterjesztett felperesi előkészítő iratban mindhárom felperes úgy nyilatkozott, hogy kereseti kérelmüket az összecszerűség tekintetében fenntartják, és közeli hozzátartozójuk elvesztése miatt nem vagyoni kártérítést igényelnek. Az elsőfokú bíróság a III. r. felperes által előterjesztett kereseti kérelemnek helyt adott, így nem állapítható meg, hogy eljárási szabályt sértve a kereseti kérelmen túlterjeszkedve hozta volna meg ítéletét.

Helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság arra a kialakult ítélkezési gyakorlatra is (Legfelsőbb Bírósága Pf.VIII.25.170/1999/3.), hogy a közeli hozzátartozó elvesztése miatt igényelt nem vagyoni kártérítés járadék formájában is megítélhető, ha azt a jogosult személyi körülményei azt indokoltá teszik. Helyesen értékelte az elsőfokú bíróság a III. r. felperes személyi körülményeit ilyen járadék formájában történő kártérítést indokoltá tevő körülményeknek, hiszen a III. r. alperes szociális otthonban történő ellátása betegsége és állandó gondozásra szoruló élethelyzete miatt célszerű a leánya elvesztésével együtt járó hátrányok járadék formájában történő kompenzálása.

Az alaptalanul fellebbező alperes perköltséget nem igényelhet, és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján viselni tartozik a felperesek másodfokú eljárásban felmerült költségét, amely az őket képviselő ügyvéd munkadíjából áll, és amelynek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján állapította meg.

Az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a Kmr. 14. §-a alapján az állam viseli.

A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja és (3) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

P é c s, 2008. július 14.

Dr. Veszely József s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. bíró